

Dyslexie
op
De Bijenkorf
Zó doen wij dat!

OBS

De Bijenkorf

Als leren lezen en spellen niet vanzelf gaat...

Wat is dyslexie?

Dyslexie is een verzamelnaam voor kinderen met ernstige problemen met lezen en spellen. Het verwerken van teksten verloopt traag. Het maken van teksten gaat gepaard met veel spelfouten en de teksten vertonen vaak een gebrekkige zinsbouw. De basisvaardigheden als lezen en spellen zijn niet of onvoldoende geautomatiseerd.

Waarom is het signaleren van dyslexie zo belangrijk?

Leren lezen en schrijven is van essentieel belang voor ieder mens om goed zelfstandig in de maatschappij te kunnen functioneren. Als die vaardigheden onvoldoende geautomatiseerd zijn, vraagt het extra veel energie van uw kind om een tekst te begrijpen en foutloos te schrijven.

Visie De Bijenkorf

De Bijenkorf is van mening dat lees- en spellingproblemen op school moeten worden aangepakt met goed taal- en leesonderwijs. Wij vinden dat, wanneer een kind kenmerken van dyslexie vertoont en gebaat is met een dyslexieaanpak, deze ingezet moet worden waar mogelijk.

De Bijenkorf
vindt het belangrijk
om dyslexie snel
te signaleren

Symptomen van dyslexie

Signalen op de kleuterleeftijd (groep 1 en 2):

Op deze leeftijd is dyslexie nog niet vast te stellen. Wel kunnen er signalen zijn die aanleiding geven om uw kind extra in de gaten te houden. Bijvoorbeeld wanneer uw kind:

- een algemeen zwak taalniveau heeft;
- minder goed versjes kan onthouden en minder goed kan rijmen;
- moeite heeft met het aanleren van willekeurige afspraken, zoals de begrippen 'links' en 'rechts' en de namen van kleuren.

Signalen in groep 3:

- lang spellend lezen of vroeg radend lezen;
- moeite met aandacht voor verbale informatie;
- moeite om het verschil te horen tussen klanken als **m** en **n**, **t** en **k**, **ba** en **da**, met ritme, klemtoon en de betekenis van woorden;
- moeite om verschil te zien tussen bijvoorbeeld **p** en **q**, **b** en **d**, en met volgorde in woorden (zodat omkeringen en weglatingen het gevolg zijn);
- moeite met het inprenten van reeksen (bijv. tafels), met het onthouden van woordcombinaties, uitdrukkingen en gezegdes.

Signalen in groep 4:

- een hekel aan hardop lezen;
- lang spellend lezen;
- veel radend lezen;
- vaak struikelen bij het lezen;

- vaak een woord overslaan;
- delen van woorden weglaten;
- woorden die hetzelfde klinken door elkaar halen;
- een groeiend verschil tussen het leesvermogen en het vermogen een verhaal te begrijpen.

Signalen in groepen 5 tot en met 8 (bovenbouw):

De signalen van dyslexie in de bovenbouw zijn merkbaar aan een toenemende weerstand tegen leestaken en/of toenemende faalangst. Kenmerken die opvallen:

- hardop lezen;
- de spelling;
- het schrijven;
- problemen met het onthouden van namen of het ophalen van namen uit het geheugen, bijvoorbeeld bij vakken als geschiedenis en topografie.

Hoe meten we dyslexie?

De jaarlijkse Cito-toetsen (januari en juni) zijn momenten om taal- en leesproblemen te meten. Voor kinderen met deze problemen worden aansluitend toetsen uit het dyslexieprotocol afgenomen.

Groep 5 is bij uitstek de groep om over te gaan tot onderzoek. De hardnekkigheid van het lees- en spellingprobleem kan nu door meting worden aangetoond.

De Bijenkorf
licht u in bij
kenmerken van
dyslexie bij
uw kind.

De Bijenkorf

vindt dat wanneer een kind kenmerken van dyslexie vertoont en gebaat is met een dyslexieaanpak, deze ingezet moet worden waar mogelijk!

Dyslexieverklaring

Wanneer uw kind voldoet aan diverse eisen van dyslexie dan zal de school samen met u een dyslexieverklaring aanvragen. Deze aanvraag wordt door de gemeente beoordeeld en, wanneer wordt voldaan aan de gestelde criteria, afgegeven.

Enkelvoudige dyslexie

Enkelvoudig betekent dat uw kind naast dyslexie geen ggz-stoornis, beperking of andere taal-/leesstoornis heeft die belemmerend is voor dyslexie-onderzoek en/of -behandeling. Wanneer uw kind naast de dyslexieklachten een probleem heeft als bijv. ADHD, ADD moet eerst deze stoornis of beperking behandeld worden voordat uw kind in aanmerking komt voor een behandeling van ernstige enkelvoudige dyslexie.

Vergoede en niet-vergoede dyslexie

Wanneer er sprake is van vergoede dyslexie, betekent dit, dat de kosten voor onderzoek en extra hulpmiddelen voor vergoeding door de gemeente in aanmerking kunnen komen.

Wanneer uw kind niet voor vergoede dyslexie in aanmerking komt wil dit niet zeggen dat uw kind niet dyslectisch is. Het onderzoek voor een mogelijke dyslexie verklaring moet dan particulier worden ingezet. We spreken dan van niet-vergoede dyslexie.

Hoe begeleiden wij kinderen met dyslexie?

Bouw!

In groep 2 kan vanaf januari het digitale programma Bouw! worden ingezet voor kinderen met een risico op taal-/ leesproblemen. Dit gebeurt in overleg met de ouders. Bouw! is een uniek computergestuurd interventieprogramma waarmee leesproblemen bij risicoleerlingen in groep 2 t/m 4 kunnen worden voorkomen. Het kind leert, de tutor stuurt en de computer wijst de weg. Ouders, grootouders, oudere leerlingen of vrijwilligers kunnen als tutor fungeren. Kinderen kunnen zowel op school als thuis oefenen. De gegevens worden bewaard en kunnen bij een eventuele latere aanvraag voor dyslexie ingezet worden.

Taal in Blokjes

De leerkrachten van de onderbouw worden, door het gebruik van 'Taal in Blokjes', als het ware tweetalig gemaakt in hun uitleg van het spellingonderwijs. Het is een visuele manier van uitleggen die naast de gebruikelijke lesmethode wordt ingezet.

Compenserende maatregelen voor de groepen (5), 6, 7 en 8.

Op onze school zetten wij compenserende maatregelen in vanaf groep 6 en in sommige gevallen vanaf groep 5. Tot die tijd vinden wij dat goed lees- en spellingonderwijs met de inzet van BOUW! en Taalzee voldoende is om de kinderen te ondersteunen. De kinderen in de groepen (5)-6-7-8 volgen het gewone spellingprogramma van de klas tenzij er, met ouders of externe

instanties, anders is afgesproken. Om de motivatie van uw kind te behouden kan het beter zijn om op het niveau van de groep te oefenen.

Elk kind is anders en onze aanpak dient aan te sluiten op de hulpvraag van uw kind.

Extra beschikbare hulpmiddelen / maatregelen

De school heeft de volgende hulpmiddelen tot haar beschikking:

- **TextAid.** Dyslexiesoftware die van de computer een voorleesprogramma maakt. Gescande of getypte documenten kunnen door dit programma eenvoudig worden voorgelezen. Het programma is op alle computers binnen de school maar ook thuis in te zetten.
- **Taalzee.** Een digitaal adaptief (zich op het niveau van kind instellend) spellingprogramma. De vorderingen in Taalzee worden digitaal bijgehouden en worden ingezet als “extra intensieve begeleiding” bij een eventuele dyslexieaanvraag.
- **TypeStars.** Een digitaal typeprogramma voor dyslecten.
- **Bloon.nl.** Een programma voor het oefenen van het wekelijks dictee.
- **Pre-teaching.** Het voorbespreken van de tekst.
- Het verminderen van de hoeveelheid lesstof.
- Het gebruik van bijvoorbeeld een spellingspiekboekje of tafelkaart.
- Het geven van meer tijd bij toetsen.
- Het vergroot weergeven van de tekst van toetsen.
- Het blijven motiveren van de kinderen!

Meer weten?

Websites

- Algemeen (Oudervereniging Balans): www.balansdigitaal.nl.
- Over het belang van (voor) lezen: www.lezen.nl.
- Informatie over technische maatjes, dyslexiesoftware, digitale toetsen, programma's:
uitgeverij Lexima: www.lexima.nl
BOUW!: www.leximama.nl/algemeen/categorie/bouw!
uitgeverij Dedicom: www.dedicom.nl
zie voor informatieve luisterboeken: www.aangepastlezen.nl.

Informatieve filmpjes

- Wat is dyslexie? Het Klokhuis (uitleg over kenmerken/ diagnose/ behandeling):
www.youtube.com/watch?v=a5GC8V_90w.
- Wat is dyslexie? (korte 'cliphanger'):
www.youtube.com/watch?v=YiOgaJG6gjM.
- Demo Bouw!
www.lexima.nl / aanvraag demo bouw.

Technische hulpmiddelen

- Tablets;
- TextAid;
- Daisyspelers (Lexima):
www.youtube.com/watch?v=l-k5uo3h19k.

OBS

De Bijenkorf

Riddersborch 143
3992 BK Houten
030 - 635 35 15
info.bijenkorf@oo-h.nl
www.obsbijenkorf.nl